

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ

НАКАЗ

14.11.2022

№ 140

**Про обласний проєкт
«Психолого-педагогічна підтримка
психічного здоров'я учасників
освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області»**

Відповідно до Указів Президента України від 07.12.2019 № 894/2019 «Про невідкладні заходи щодо покращення здоров'я дітей» та від 12.03.2021 № 94/2021 «Про національну молодіжну стратегію до 2030 року», розпоряджень Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1018-р «Про схвалення Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року» та від 06.10.2021 № 1215-р «Про затвердження плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року», плану спільних заходів Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації та Навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у Житомирській області на 2022 рік, з метою психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я учасників освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної) освіти області

НАКАЗУЮ:

1. Започаткувати обласний проєкт «Психолого-педагогічна підтримка психічного здоров'я учасників освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області» (далі – Проєкт) (додаток 1).
2. Затвердити заходи щодо реалізації Проєкту (додаток 2).
3. Відділу професійної (професійно-технічної) освіти Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації (Юрій Салімонович) та Навчально-методичному кабінету професійно-технічної освіти у Житомирській області (Валентина Васильчук):
 - 3.1. Забезпечити організаційно-методичний супровід реалізації Проєкту впродовж 2022-2025 рр.
 - 3.2. Інформацію про хід реалізації Проєкту висвітлювати на вебресурсах Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації, НМК ПТО у Житомирській області та закладів П(ПТ)О.
4. Керівникам закладів професійної (професійно-технічної) освіти забезпечити підготовку та проведення заходів щодо реалізації Проєкту.
5. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор Департаменту

Наталія ОСИПОВИЧ

Обласний проєкт
«Психолого-педагогічна підтримка психічного здоров'я
учасників освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області»

I. Вступ

Актуальність проблеми психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я учасників освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області зумовлена необхідністю реагувати на кризову ситуацію, зумовлену військовою інтервенцією російської федерації на територію України. Війна спричинила масштабні людські та економічні втрати, значне порушення життєдіяльності людей, заподіяла шкоду їхньому здоров'ю тощо. Все це вкрай негативно позначається на кожній родині. Одні родини були вимушені залишити дім та переживають кризу, пов'язану із втратами не лише матеріальними, але і соціальними. Інші родини переживають втрату близької людини. Психічне травмування у людей, що пережили надзвичайні події, має різну глибину і складність.

У сучасних умовах, пов'язаних із війною, істотно зростає роль психологічної служби у системі освіти, виникає нагальна потреба у проведенні соціально-педагогічної та психологічної просвітницької діяльності, інформуванні усіх учасників освітнього процесу з питань збереження їхнього соціального благополуччя і психічного здоров'я.

Відповідна психологічна допомога та емоційна підтримка у ЗП(ПТ)О має проводитись систематично і поетапно. Тому, надзвичайно важливо організувати комплексну систему психолого-педагогічних заходів з питань підвищення рівня обізнаності всіх учасників освітнього процесу щодо ролі психічного здоров'я для кожної особистості, суспільства, промоції заходів із зміцнення психічного здоров'я та профілактики психічних розладів у кожному ЗП(ПТ)О області. Потребують також уваги напрями роботи із посилення диференційованості надання відповідної допомоги у сфері підтримки та збереження психічного здоров'я учасникам освітнього процесу ЗП(ПТ)О області, підвищення ефективності міжсекторальної співпраці із представниками державних та недержавних організацій, фахових асоціацій.

НМК ПТО у Житомирській області спільно з ЗП(ПТ)О області започатковує проєкт «Психолого-педагогічна підтримка психічного здоров'я учасників освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області» на 2022-2025 роки.

Проєктом передбачено проведення різнопланових заходів щодо створення працівниками психологічної служби ЗП(ПТ)О області цілісної, ефективної системи психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я всіх учасників освітнього процесу.

II. Мета та основні завдання

Метою Проєкту є створення цілісної, ефективної системи психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я учасників освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної) освіти області.

Строк реалізації Проєкту – 2022-2025 роки.

Основні завдання:

- створення освітнього простору, який об'єднує працівників психологічної служби ЗП(ПТ)О області для акумуляції сучасних інноваційних психолого-педагогічних технологій з питань Проєкту, сприяє впровадженню їх методичних інновацій;

- оновлення і поповнення професійного інструментарію та методичної бази фахівців психологічної служби ЗП(ПТ)О області в рамках Проєкту;
- моніторинг рівня обізнаності учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О області щодо ролі психічного здоров'я для кожного та стану їхнього психічного здоров'я;
- підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О області щодо ролі психічного здоров'я для кожної особистості;
- розроблення та реалізація просвітницьких заходів, поширення інформаційних матеріалів з питань охорони та збереження психічного здоров'я, захисту прав і основоположних свобод людини, подолання стигматизації і дискримінації осіб із психічними розладами;
- промоція заходів із зміцнення психічного здоров'я та профілактики психічних розладів учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О області через розроблення і реалізацію відповідних просвітницьких та профілактичних програм щодо психопрофілактики факторів стресу, психотравмуючих ситуацій, у тому числі таких, що пов'язані з тимчасовою окупацією території України, бойовими діями, вимушеним переміщенням молоді та іншими соціально негативними подіями; посилення життєстійкості, попередження асоціальної поведінки, ризиків, які супроводжують перехід молоді від дитинства до дорослого життя; безпечного поводження в соціальних мережах та інтернеті; запобігання та протидії будь-яким формам насильства проти молоді (домашнє насильство, булінг (цькування), мобінг тощо); популяризації здорового способу життя; збереження репродуктивного здоров'я; соціально безпечної поведінки; попередження та запобігання самогубствам і самоушкодженням тощо;
- узагальнення кращого досвіду з розробки й реалізації авторських просвітницьких і профілактичних програм практичних психологів та соціальних педагогів щодо створення цілісної, ефективної системи психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я учасників освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області;
- укладання збірок кращих просвітницьких та профілактичних програм працівників психологічної служби ЗП(ПТ)О області з питань психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я учасників освітнього процесу за результатами реалізації Проєкту;
- висвітлення інформації про хід реалізації Проєкту на вебсайтах та офіційних сторінках соціальних мереж Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації, НМК ПТО у Житомирській області та ЗП(ПТ)О області;
- активна співпраця здобувачів освіти, їхніх батьків (опікунів), педагогічних працівників, представників державних та недержавних організацій, фахових асоціацій з питань створення цілісної, ефективної системи психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я учасників освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної) освіти області.

III. Учасники та виконавці Проєкту

Науковий консультант: Климчук Віталій Олександрович, доктор психологічних наук, співкерівник україно-швейцарського проєкту «Психічне здоров'я для України», віцепрезидент Національної психологічної асоціації.

Педагогічні колективи закладів професійної (професійно-технічної) освіти області, здобувачі професійної освіти та їхні батьки (опікуни), працівники психологічної служби, Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації, Навчально-методичний кабінет професійно-технічної освіти у Житомирській області та інші зацікавлені сторони.

IV. Партнери

Представники державних та недержавних організацій, фахових асоціацій з питань створення цілісної, ефективної системи охорони та підтримки психічного здоров'я.

V. Очікувані результати виконання Проєкту

Виконання основних завдань і заходів Проєкту забезпечить:

- створення відповідного освітнього простору та належних умов для психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я учасників освітнього процесу в умовах ЗП(ПТ)О області;
- створення бази професійного інструментарію та методичних матеріалів фахівців психологічної служби з питань психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я учасників освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області;
- запровадження системи ефективного моніторингу рівня обізнаності учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О області щодо ролі психічного здоров'я для кожного та стану їхнього психічного здоров'я;
- популяризацію актуальності питань охорони та збереження психічного здоров'я, захисту прав і основоположних свобод людини; подолання стигматизації і дискримінації осіб із психічними розладами через реалізацію просвітницьких заходів; поширення інформаційних матеріалів серед учасників освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області;
- систематизацію успішного досвіду, здобутого в рамках Проєкту, через поширення та впровадження кращих авторських просвітницьких і профілактичних програм, розробок просвітницьких заходів, інформаційних матеріалів практичних психологів та соціальних педагогів щодо створення цілісної, ефективної системи психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я учасників освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області;
- укладання збірок кращих просвітницьких і профілактичних програм працівників психологічної служби ЗП(ПТ)О області з питань психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я учасників освітнього процесу в рамках реалізації Проєкту;
- посилення диференційованості надання допомоги у сфері підтримки та збереження психічного здоров'я учасникам освітнього процесу ЗП(ПТ)О області, підвищення ефективності міжсекторальної співпраці із представниками державних та недержавних організацій, фахових асоціацій;
- популяризацію заходів, проведених у рамках Проєкту, через висвітлення відповідної інформації на вебсайтах та офіційних сторінках соціальних мереж Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації, НМК ПТО у Житомирській області та ЗП(ПТ)О області.

VI. Управління Проєктом та контроль за його реалізацією

Організація контролю за реалізацією Проєкту та запланованих заходів покладається на Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації.

Навчально-методичний кабінет професійно-технічної освіти у Житомирській області здійснює організаційно-методичний супровід виконання заходів щодо реалізації Проєкту.

Керівники закладів професійної (професійно-технічної) освіти області несуть відповідальність за участь працівників психологічної служби у заходах, передбачених Проєктом.

Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації, Навчально-методичний кабінет професійно-технічної освіти у Житомирській області, заклади професійної (професійно-технічної) освіти області висвітлюють інформацію щодо реалізації заходів, передбачених Проєктом, на вебсайтах та офіційних сторінках у соціальних мережах.

ЗАХОДИ
щодо реалізації Проєкту на 2022-2025 рр.

№ з/п	Зміст роботи	Термін виконання	Відповідальний
1.	Проведення інформаційної кампанії щодо реалізації обласного проєкту «Психолого-педагогічна підтримка психічного здоров'я учасників освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області», визначення механізму його координації на обласному рівні	листопад 2022 р.	НМК ПТО у Житомирській області
2.	Організація та проведення онлайн-семінару для працівників психологічної служби ЗП(ПТ)О області з питань нормативно-правового забезпечення, основних завдань, очікуваних результатів та заходів щодо реалізації Проєкту	листопад 2022 р.	НМК ПТО у Житомирській області, практичні психологи та соціальні педагоги ЗП(ПТ)О області
3.	Створення та забезпечення діяльності творчої групи щодо реалізації Проєкту	2022-2025 рр.	НМК ПТО у Житомирській області, працівники психологічної служби ЗП(ПТ)О області
4.	Укладання орієнтовного переліку психодіагностичних методик, які можуть застосовуватися з метою дослідження психічного здоров'я учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О області	листопад 2022 р.- березень 2023 р.	НМК ПТО у Житомирській області, творча група, НМК психологічної служби системи освіти КЗ «ЖОІППО» ЖОР
5.	Організація та проведення вебінару для працівників психологічної служби ЗП(ПТ)О області з питань оновлення і поповнення професійного інструментарію та методичної бази щодо реалізації заходів Проєкту	березень 2023 р.	НМК ПТО у Житомирській області, практичні психологи та соціальні педагоги ЗП(ПТ)О області

№ з/п	Зміст роботи	Термін виконання	Відповідальний
6.	Здійснення просвітницьких та профілактичних заходів в рамках Проекту, залучення до співпраці представників державних та недержавних організацій, фахових асоціацій	постійно	НМК ПТО у Житомирській області, практичні психологи та соціальні педагоги ЗП(ПТ)О області, представники державних та недержавних організацій, фахових асоціацій
7.	Моніторинг рівня обізнаності учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О області щодо ролі психічного здоров'я для кожного та стану їхнього психічного здоров'я; діагностика, обробка та узагальнення отриманих даних (І зріз)	березень-травень 2023 р.	НМК ПТО у Житомирській області, працівники психологічної служби ЗП(ПТ)О області, творча група
8.	Надання адресної допомоги учасникам освітнього процесу	постійно	Працівники психологічної служби ЗП(ПТ)О області
9.	Проведення інформаційно-просвітницьких вебінарів із залученням представників державних та недержавних організацій, фахових асоціацій з питань створення цілісної, ефективної системи психолого-педагогічної підтримки психічного здоров'я учасників освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної) освіти області	грудень 2023 р. грудень 2024 р. червень 2025 р.	НМК ПТО у Житомирській області, представники державних та недержавних організацій, фахових асоціацій, працівники психологічної служби ЗП(ПТ)О області
10.	Проведення інформаційної кампанії до Всесвітнього дня психічного здоров'я	10 жовтня щороку	НМК ПТО у Житомирській області, працівники психологічної служби ЗП(ПТ)О області
11.	Створення електронного банку розробок просвітницьких заходів, інформаційних матеріалів з питань охорони та збереження психічного здоров'я, захисту прав і основоположних свобод людини; подолання стигматизації і дискримінації осіб із психічними розладами	постійно	НМК ПТО у Житомирській області, працівники психологічної служби ЗП(ПТ)О області
12.	Розповсюдження на офіційних сторінках соціальних мереж НМК ПТО у Житомирській області та	постійно	НМК ПТО у Житомирській області, працівники психологічної служби

№ з/п	Зміст роботи	Термін виконання	Відповідальний
	ЗП(ПТ)О області постів із відеороликами, інформаційними листівками, буклетами щодо популяризації актуальності питань охорони та збереження психічного здоров'я, захисту прав і основоположних свобод людини, подолання стигматизації і дискримінації осіб із психічними розладами		ЗП(ПТ)О області
13.	<p>Проведення обласних конкурсів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на кращу авторську просвітницьку програму з підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О області щодо ролі психічного здоров'я для кожної особистості; - на кращу авторську профілактичну програму щодо профілактики психічних розладів учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О області; - на кращий соціальний відеоролик здобувачів освіти щодо ролі психічного здоров'я у соціумі 	<p>листопад 2023 р.</p> <p>грудень 2024 р.</p> <p>травень 2025 р.</p>	Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації, НМК ПТО у Житомирській області, працівники психологічної служби, здобувачі освіти ЗП(ПТ)О області
14.	Поширення та впровадження кращих авторських просвітницьких та профілактичних програм, розробок просвітницьких заходів, інформаційних матеріалів практичних психологів і соціальних педагогів шляхом укладання збірок за результатами проведених конкурсів	січень 2024 р. лютий 2025 р.	НМК ПТО у Житомирській області, працівники психологічної служби ЗП(ПТ)О області, творча група
15.	Здійснення координації та організаційно-методичного супроводу реалізації обласного проекту «Психолого-педагогічна підтримка психічного здоров'я учасників освітнього процесу у ЗП(ПТ)О області»	постійно	НМК ПТО у Житомирській області
16.	Моніторинг ефективності проведених заходів, обробка та узагальнення отриманих даних повторної діагностики, аналіз проведеної роботи (II зріз, підсумковий)	травень 2025 р.	НМК ПТО у Житомирській області, працівники психологічної служби ЗП(ПТ)О області, творча група

№ з/п	Зміст роботи	Термін виконання	Відповідальний
17.	Підсумкова Всеукраїнська конференція щодо результатів впровадження Проекту за участі Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації, Навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у Житомирській області, закладів професійної (професійно-технічної) освіти області, представників державних та недержавних організацій, фахових асоціацій	жовтень 2025 р.	Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації, НМК ПТО у Житомирській області, ЗП(ПТ)О області, представники державних та недержавних організацій, фахових асоціацій
18.	Популяризація збереження психічного здоров'я учасників освітнього процесу ЗП(ПТ)О через висвітлення заходів, проведених у рамках Проекту, на вебсайтах та офіційних сторінках соціальних мереж Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації, НМК ПТО у Житомирській області та ЗП(ПТ)О області	постійно	Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації, НМК ПТО у Житомирській області, ЗП(ПТ)О області

Директор НМК ПТО
у Житомирській області

Валентина ВАСИЛЬЧУК